หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษารูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
หน่วยกิตของวิทยานิพนธ์	6 หน่วย
โดย	นายคมสัน กลางแท่น
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.กัลยาณี จิตต์การุณย์ อาจารย์สวัสดิ์ หน่อคำ
ระดับการศึกษา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
ภาควิชา	ครุศาสตร์ไฟฟ้า
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการของโรงงาน จำนวนพนักงาน จำนวนเงินลงทุนในการจดทะเบียน หน่วยงานที่ส่งเสริมการลงทุน การลงทุนร่วมกับต่างประเทศ และประเภทของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย เจ้าของ / ผู้จัดการ / หัวหน้างาน ของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ 3 ประเภท ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตเครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ในบ้านจำนวน 17 แห่ง อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมจำนวน 10 แห่ง และชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 23 แห่ง รวมทั้งสิ้น 50 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้ คือ

1) ปรัชญาของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จะเน้นด้านมาตราฐานคุณภาพของสินค้าและความพึงพอใจของลูกค้า ระยะเวลาในการดำเนินกิจการของโรงงานจนถึงปัจจุบันมากกว่า 10 ปี มีจำนวนพนักงานมากกว่า 100 คนขึ้นไป เงินลงทุนในการจดทะเบียนต่ำกว่า 10 ล้านบาท ส่วนมากได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนภายในประเทศ นอกจากนี้ประเทศญี่ปุ่นมีสัดส่วนในการลงทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90 ส่วนโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI จะมีเงินลงทุนในการจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป และเป็นประเภทชิ้นส่วนและส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์

2) รูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะดังนี้ คือ

2.1 โรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ส่วนมากจะรับเทคโนโลยีเมื่อมีปัญหาทางด้านการผลิตและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และเน้นความสำคัญเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต วิธีการที่ได้มาของเทคโนโลยี คือ จากผู้ร่วมลงทุนในต่างประเทศ สำหรับแหล่งที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีภายในประเทศจะดำเนินการโดยสถาบันการศึกษาและจากการจัดสัมมนา ส่วนต่างประเทศ คือ ผู้ร่วมลงทุน สำหรับผู้เชี่ยวชาญในการถ่ายทอด คือ พนักงานในสายการผลิตเดียวกัน สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม คือ ของจริง การประเมินผลหลังจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะใช้การสังเกตผลงาน อุปสรรคของการถ่ายทอดเทคโนโลยี คือ ความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

2.2 การทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อเทคโนโลยีเพื่อการอาศัยเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาสินค้า ปัญหาของการทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อเทคโนโลยี คือ การไม่มีทางเลือกอื่นเพราะผู้ขายเทคโนโลยีเป็นผู้ร่วมลงทุนด้วย การบริการหลังจากทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อเทคโนโลยี คือ การได้รับความช่วยเหลือหรือบริการทางเทคนิค ส่วนการไม่ได้รับบริการหลังจากทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อเทคโนโลยี คือ การใช้ชื่อทางการค้าของบริษัทต่างประเทศ

2.3 การพัฒนาองค์การของโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในอนาคต (ค.ศ.2000) ทางด้านคอมพิวเตอร์ (Computer) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต วิธีการพัฒนาเทคโนโลยี คือ การส่งพนักงานไปศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ส่วนความช่วยเหลือจากรัฐบาล คือ การช่วยแจ้งข่าวสารด้านแหล่งที่มาของเทคโนโลยีใหม่ ๆ

3) เมื่อจำแนกอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ตามระยะเวลาในการดำเนินกิจการของโรงงาน จำนวนพนักงาน จำนวนเงินลงทุนในการจดทะเบียน หน่วยงานที่ส่งเสริมการลงทุน การลงทุนร่วมกับต่างประเทศ และประเภทของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า รูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ มีความแตกต่างกับภาพรวมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลในการรับเทคโนโลยี และการได้รับและไม่ได้รับบริการจากผู้ขายเทคโนโลยีหลังการทำสัญญาซื้อหรือเช่าซื้อเทคโนโลยี ซึ่งโรงงานที่มีความแตกต่างกับภาพรวมมากที่สุด ได้แก่ โรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ โรงงานที่มีเงินลงทุนมากกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป และโรงงานที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากภาคเอกชนภายในประเทศ

คำสำคัญ (Keywords) : การถ่ายทอดเทคโนโลยีอุตสาหกรรม / การทำสัญญา / เช่า / การพัฒนาองค์การ / อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์